

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کتابخانه مرکزی دانشگاه امام صادق (ع)

شماره ثبت ۲۰۰
نسخه ۲

دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

دانشکده معارف اسلامی و حقوق

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
تعمیرات

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد حقوق (گرایش حقوق خصوصی)

تعهدات ناشی از قراردادهای پیمانکاری

دولتی در حقوق ایران و فرانسه

رضاعبیدی

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر عزت الله عراقی

پاییز ۱۳۸۰

۲۰۸۲۴

۱۳۸۱ / ۱۰ / ۲

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران
تعمیر و نگهداری

دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

دانشکده معارف اسلامی و حقوق

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد حقوق (گرایش حقوق خصوصی)

تعهدات ناشی از قراردادهای بیمانکاری

دولتی در حقوق ایران و فرانسه

رضاعبیدی

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر عزت الله عراقی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر منوچهر طباطبایی موتمنی

پاییز ۱۳۸۰

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر ، نسخه برداری، ترجمه،
اقتباس و ... از این پایان نامه برای دانشگاه امام صادق
(علیه السلام) محفوظ است. نقل مطالب با ذکر مأخذ
بلامانع است.

تأییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیأت داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای رضا عبیدی به شماره دانشجویی ۷۳۳۰۸۱۵۴۴

تحت عنوان: تعهدات ناشی از قراردادهای پیمانکاری دولتی در حقوق ایران

و فرانسه

را از نظر شکل و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی

ارشد پیوسته پیشنهاد می کنند.

اعضای هیأت داوران نام و نام خانوادگی رتبه علمی محل امضاء

(۱) استاد راهنما: دکتر سید عزت اله عراقی
استاد

(۲) استاد مشاور: دکتر منوچهر طباطبایی مومنی
استاد

(۳) استاد داور: دکتر محسن اسماعیلی
استاد

(۳) نماینده شورای:

تحصیلات تکمیلی دانشکده: آقای علی حیاتی

ببگیدن

پیمانهای دولتی که عمدتاً از طریق تشریفات مناقصه‌ای منعقد می‌شوند، اهدافی چون کسب منافع عمومی و ارایه خدمات عامه را دنبال می‌کنند. در این گونه قراردادها عمدتاً یک سو شخص خصوصی و سوی دیگر طرف دولتی پدیدار می‌شود. پس از انعقاد پیمان هر یک از طرفین پیمانکار و کارفرما صاحب تعهداتی می‌شوند. تعهدات فردی پیمانکار چون اجرای شخصی، حضور فیزیکی در محل کار، رازداری و عدم تخطی او از دستورات اداره موجب می‌شوند که او در راستای انجام صحیح تعهد خود قرارگیرد. همچنین وی ملزم به فراهم ساخت لوازم آماده سازی کار است. پیمانکار نباید در اجرای تعهد خود به لحاظ زمانی مسامحه ورزد و تأخیر او در اجرا گاهی اوقات منجر به جریمه و گاهی اوقات منجر به فسخ می‌شود. همچنین وی باید انواع ضمانت نامه‌ها را چون (مناقصه، انجام کار، حسن انجام کار، پیش پرداخت) به کارفرما ارایه دهد. علاوه بر این وی باید مسایل حقوق کار را به عنوان حداقل در روابط کاری خود با کارگزارانش در نظر گیرد. همچنین پیمانکار ملزم است از تجهیزات کارگاه و اشخاص کارگر خود حفاظت کند. کارفرما نیز ملزم به رعایت تعهداتی در قبال پیمانکار است. تحویل کارگاه و نظارت و هدایت پیمان از جمله وظایف اوست. همچنین وی توانایی افزایش یا کاهش مقادیر کار را به میزان مشخص در قراردادهای پیمانکاری داراست. علاوه بر این پیمانکار در برابر کاری که انجام می‌دهد، مستحق اجرت است و کارفرما ملزم به پرداخت حق الزحمه اوست. کارفرما نیز باید تعهدات خود را در موعد زمانی مشخص به انجام رساند ولی گاهی به او تواناییهای خاص در افزایش مدت پیمان و تعلیق قرارداد داده شده است. همچنین وی ملزم به پشتیبانی همه جانبه از پیمانکار است. اصول کلی ای بر جریان اجرای تعهدات طرفین قرارداد حاکم است که از میان آنها می‌توان به حسن نیت، اراده مشترک، توازن، تطابق و تعاون اشاره کرد. همینطور یک سری فرآیندها اجرای تعهدات را برای پیمانکار یا کارفرما (به ویژه پیمانکار) مشکل می‌کند که قوه قاهره مهمترین آنهاست. در سقوط تعهدات هم به نظر می‌رسد علاوه بر بخشی از موارد مطروحه در حقوق مدنی بتوان فسخ را از عوامل سقوط تعهدات ذکر کرد.

عبارات کلیدی: پیمان، کارفرما، پیمانکار، تعهدات، خدمات عمومی

تتعدد العقود الاداريه بالاعمال الخاصه كالمناقصه و اهدافهم اكتساب المنافع العامه و القيام بعمل باجره فى مده معينه . يتشورفى هذه العقود الشخصيين احدهما الفرد حقيقته او الشركه و الاخر الحكومه . احد الشخصيين المذكورين يلتزمون بالعمل بالتزاماتهما . العمليه الشخصيه و الحضورفى المعمل ، الاطاعه الفرامين الحكومه وعدم تاخير الزمنى هم من اهم الالتزامات الفرد المقاول اما الجريمه التاخير المقاول بعض الاوقات ينتج الجريمه و بعض الاوقات ينجر الى الفسخ و يجب على المقاول باعطاء الضمانه الماليه الى الحكومه و على كل حال يجب عليه اطلاق على قانون العمل و عليه ان يرعى هذا القانون لعماله . ايضا يجب عليه الحفظ المعمل والرعايه السلامه العمال . هنا يوجد التزامات مختلفه للحكومه و اعطاء المعمل الى المقاول والنظاره والهدايه العقدم اهم ان الحكومه يستطيع ان يوسع او يقلل المقادير العمل و لكن يستحق المقاول بالمناسبه الاجره و ايضا يجب على الحكومه الحمايه الكامله المقاول . يوجد اصول الكليه جاريه على الالتزامات المذكوره وهم التوازن ، التطابق ، التعاون ، الحسن النيه و الاشتراك فى الاراده و ايضا يوجد الوقايح عارض على الالتزامات وهم بالمناسبه يوقفون او يعلقون الاجرا الالتزام . يسقط التزام فى هذه العقود بالموارد المختلفه و الفسخ بالاراده الحكومه من اهم المصطلحات الخاصه : المقاول ، الحكومه ، العقد ، الالتزامات ، الخدمات العامه

تقدیم بہ حضور مہر گستر مادر م
تقدیم بہ حضور مہر گستر مادر م
و سایہ گستر زندگی پر

و با تقدیر و تشکر فراوان از استادان محترم راہنما
و با تقدیر و تشکر فراوان از استادان محترم راہنما
مشاور و داور
مشاور و داور

علايم اختصاري

ق.ا: قانون اساسي

ق.م: قانون مدني

ق.م.ا: قانون مجازات اسلامي

ق.ت: قانون تجارت

ق.آ.د.م: قانون آيين دادرسي مدني

ش.ع.پ: شرايط عمومي پيمان

پ.د: پيمانكاري دولتي

ق.پ.د: قرارداد پيمانكاري دولتي

ق.ك: قانون كار

CCAG.t: Cahier des Clauses Administratives General des Marchés de travaux

CCAG.f: Cahier des Clauses Administratives General des Marchés du fournitures
et de services

CCAP: Cahier des Clauses Administratives Particulieres

وزارت اطلاعات و ارتباطات
موسسه اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فهرست منابع

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
	فصل اول: کلیات و تعاریف
۶	مبحث نخست: قراردادهای پیمانکاری دولتی
۶	گفتار نخست: مبانی
۶	۱-۱) تعریف
۸	۱-۲) تاریخچه
۱۰	۱-۳) منابع
۱۱	۱-۴) ویژگیهای قرارداد پیمانکاری دولتی
۱۱	۱-۴-۱) وجود اداره یا مؤسسه دولتی
۱۲	۱-۴-۲) وجود شرایط معین
۱۲	۱-۴-۳) کسب منفعت عمومی
۱۳	۱-۴-۴) مراجع رسیدگی خاص
۱۳	گفتار دوم: انعقاد قراردادهای پیمانکاری های دولتی
۱۳	۲-۱) شرایط اساسی
۱۴	۲-۱-۱) اصل ۷۷ ق. اساسی
۱۶	۲-۱-۲) قانون منع مداخله کارکنان دولت در پیمانهای دولتی
۱۷	۲-۲) روش های انعقاد

۱۷ (۲-۲-۱) مناقصه
۱۸ (۲-۲-۲) مزایده
۱۹ (۲-۲-۳) توافق مستقیم
۱۹ مبحث دوم: ماهیت تعهدات در قراردادهای پیمانکاری دولتی
۱۹ طرح بحث
۲۰ گفتار اول: مفهوم تعهدات در قراردادهای پیمانکاری دولتی
۲۰ (۱-۱) تعریف
۲۲ (۱-۲) مبانی
۲۴ گفتار دوم: منابع تعهدات
۲۴ طرح بحث
۲۴ (۲-۱) پیمان
۲۶ (۲-۲) سایر منابع

اقسام تعهدات

فصل دوم:

۳۰ طرح بحث: مبحث اول
۳۰ تعهدات پیمانکار
۳۰ گفتار نخست: تعهدات فردی
۳۰ (۱-۱) اجرای شخصی تعهدات

۳۰ تکلیف پیمانکار (۱-۱-۱)
۳۲ پیمانکاران جزء (۱-۱-۲)
۳۵ حضور فیزیکی شخص پیمانکار در محل اجرای تعهدات (۱-۱-۳)
۳۶ حسن اجرای تعهدات (۱-۲)
۳۶ انجام کامل مفاد مصرح پیمان (۱-۲-۱)
۳۷ دریافت نقشه‌ها (۱-۲-۱-۱)
۳۸ پیاده کردن نقشه‌ها و آزمایش مصالح (۱-۲-۱-۲)
۳۹ صحت متعارف کار انجام شده (۱-۲-۲)
۴۰ عدم تخطی پیمانکار از دستورات اداره (۱-۲-۳)
۴۱ رازداری پیمانکار (۱-۲-۴)
۴۵ گفتار دوم: تعهدات تدارکاتی
۴۵ (۲-۱) تعهدات تدارکاتی در پیمانکاری‌های خدمات
۴۷ (۲-۲) تعهدات تدارکاتی پیمانکاری مشاوره‌ای
۴۷ (۲-۳) تعهدات تدارکاتی پیمانکاری‌های عمرانی
۴۹ گفتار سوم: تعهدات زمانی
۴۹ طرح بحث
۵۰ (۳-۱) کلیات

۵۱ (۳-۲) اجرای پیش از موعد
۵۳ (۳-۳) اجرای با تأخیر
۵۳ (۳-۳-۱) ماهیت تأخیر
۵۶ (۳-۳-۲) آثار تأخیر
۵۶ (۳-۳-۲-۱) تأخیر منجر به جریمه
۵۸ (۲-۳-۲-۲) تأخیر منجر به فسخ
۵۹ (۲-۳-۲-۳) شرط عدم پرداخت جریمه
۵۹ (۲-۳-۲-۴) وضعیت پیمانکاران جزء
۶۰ (۳-۴) تغییر مدت پیمان
۶۱ (۳-۵) ممنوعیت اجرای عملیات در شب
۶۳ گفتار چهارم: تعهدات مربوط به مکان اجراء
۶۳ طرح بحث
۶۳ (۴-۱) قاعده حاکمیت اراده متعاقدين
۶۴ (۴-۲) نبود حکومت اراده
۶۵ (۴-۳) تغییر محل اجرا از سوی احد طرفین
۶۶ (۴-۴) هزینه‌های محل اجرا
۶۶ گفتار پنجم: تعهدات مالی

طرح بحث	۶۶
(۵-۱) ماهیت ضمانت نامه‌های بانکی	۶۷
(۵-۱-۱) بررسی تطبیقی با عقد ضمان	۶۷
(۵-۱-۲) وجه التزام	۶۸
(۵-۱-۲-۱) وجه التزام به عنوان جریمه	۶۹
(۵-۱-۲-۲) وجه التزام به عنوان خسارت	۶۹
(۵-۱-۳) نتیجه گیری	۷۰
(۵-۲) لزوم صدور ضمانت نامه	۷۱
(۵-۳) اقسام ضمانت نامه‌ها در قراردادهای پ.د.	۷۳
(۵-۳-۱) ضمانت نامه شرکت در مناقصه	۷۳
(۵-۳-۲) ضمانت نامه انجام تعهدات	۷۴
(۵-۳-۳) ضمانت نامه حسن انجام کار	۷۶
(۵-۳-۳-۱) پیش از دوره تضمین	۷۶
(۵-۳-۳-۲) دوره تضمین	۷۸
(۵-۳-۳-۳) استرداد کسور وجه الضمان	۷۹
(۵-۳-۴) ضمانت نامه پیش پرداخت	۸۰
(۵-۳-۵) ضمانت نامه پرداخت	۸۱

۱۲ (۵-۳-۶) ضمانت نامه پرداخت حقوق گمرکی
۱۲ (۵-۴) مسائل متفرقه
۱۲ (۵-۴-۱) وضعیت سایر پیمانکاران
۱۳ (۵-۴-۲) وضعیت پیمانکاران خارجی
۱۳ (۵-۴-۳) وضعیت پیمانکاران جزء
۱۴ (۵-۴-۴) اخذ تضمین از پیمانکاران دولتی
۱۵ (۵-۴-۲) پایان ضمانت نامه
۱۶ گفتار ششم: تعهدات مربوط به نیروی انسانی
۱۶ طرح بحث
۱۶ (۶-۱) استخدام کارکنان ماهر
۱۹ (۶-۲) پرداخت دستمزد
۹۱ (۶-۳) تهیه مسکن موقت و مناسب و آذوقه
۹۳ گفتار هفتم: تعهدات حفاظتی و بیمه
۹۳ طرح بحث
۹۳ (۷-۱) تعهدات حفاظتی
۹۳ (۷-۱-۱) حفاظت از تجهیزات کارگاه
۹۳ (۷-۱-۱-۱) قاعده